

MALA DJELA, VELIKA RAZLIKA

Dopunski izvor uz program za mlade Marijinih obroka
Hrvatska: vodič za učitelje / voditelje mladih

Izvataci iz „Barake koja je nahranila milijun djece“

Magnusa McFarlanea-Barrowa

marijini
obroci

jednostavno rješenje
za glad u svijetu

mary's
meals

Uz zahvale nakladnoj kući Verbum
www.verbum.hr

Uvod

Ovaj izvor uključuje kratke izvratke iz bestselera „Baraka koja je nahranila milijun djece“, autora Magnusa MacFarlanea-Barrowa, osnivača Marijinih obroka. Osmišljen je za korištenje uz program za mlade „Mala djela, velika razlika“.

Nadamo se da ćete uživati u radu uz ove izvratke i ostatku programa za mlade.

Za više informacija o Marijinim obrocima i „Baraci koja je nahranila milijun djece“, posjetite marysmeals.hr ili nas kontaktirajte na mail info@marysmeals.hr

Informacije i brojke navedene u izvratcima iz „Barake koja je nahranila milijun djece“ bile su točne 2015. godine kada je knjiga objavljena.

Naš je pokret od tada narastao te sada Marijini obroci hrane još više djece. Više informacija možete saznati na www.marysmeals.hr

Gdje započeti?

(85. i 86. stranica)

Magnus se prisjeća školskih obroka koje je primao u svojoj maloj osnovnoj školi u Škotskom visočju i govori o milijunima djece diljem svijeta koja su gladna i ne mogu ići u školu.

Pitanja

1. Koja je poveznica između hrane i učenja?
2. Sjećaš li se situacije u kojoj nešto nisi mogao/la učiniti zbog gladi?
3. Možete li zamisliti nekoliko razloga zbog kojih tolika siromašna djeca ne idu u školu ili nisu sposobna učiti?
4. Pogledaj u rječniku značenje riječi označene plavom bojom, razgovaraj o definiciji ili je zapiši.

Naravno, zamisao posluživanja obroka u školi nije baš originalna. Većina školske djece uzima zdravo za gotovo da će svakog dana jesti. Svakog je jutro u našoj maloj osnovnoj školi u Škotskom visočju rastao osjećaj iščekivanja kad bi na naša vrata stigao kamion s čeličnim spremnicima za hranu koja je skuhanu u većoj školi na drugom kraju jezera. Barem mislim da je dolazio odatle, to mi je uvijek bilo pomalo tajnovito. Odnijeli bismo ih unutra, pogađajući što bi moglo biti u njima. Ako bismo otkrili da su u većim spremnicima vruće mesne okruglice i pire od krumpira, bio je to dobar dan, iako je osjećaj bio kratkog trajanja ako bismo pod manjim poklopcima pronašli pitu od rabarbare. Ali ne mogu se sjetiti da sam ikada doživio dan u školi kada nisam jeo, ili čak pomislio na tako nešto. Školski se obroci diljem razvijenog svijeta smatraju nužnima, bilo da ih financira vlada ili roditelji koji daju „novac za ručak“. U stvari, 368 milijuna djece u svijetu dobiva obrok u školi, ali dok gotovo svako dijete u najbogatijim zemljama svijeta ima tu pogodnost, samo nekih 20% djece u trećem svijetu dobiva obroke u školi. Svjetski program hrane UN-a hrani oko 15 milijuna djece. Za to vrijeme drugih 67 milijuna siromašne djece i dalje ne ide u školu, dok daljnjih 73 milijuna u učionicu ulaze gladni i nesposobni za učenje.

Što smo više razgovarali i razmišljali o Marijinih obrocima, to je više ljepota ove zamisli obuzimala mene i Ruth. Odbor i svi koji su bili uključeni u Škotsku međunarodnu pomoć (SIR) kod kuće odmah su podržali prijedlog da pokrenemo tu novu kampanju. Odlučili smo osnovati ogranak SIR-a u Malaviju da bismo ondje započeli raditi na tome (kao i nastavili s različitim drugim projektima na kojima smo do tada radili u toj zemlji). Gay Russell obavila je ogroman posao da pokrenemo organizaciju kako treba, angažiravši jednog prijatelja odvjetnika iz Blantyre, i uskoro se pridružila Tonyu Smithu i meni kao prvim članovima upravnog odbora nove malavijske organizacije. U međuvremenu smo započeli skupljanje sredstava za svoju novu kampanju Marijinih obroka.

Svi smo se složili da bi vizija Marijinih obroka trebala biti da svako dijete primi dnevni obrok na svom mjestu obrazovanja. Pred nama je očito bilo mnogo posla. Trebali smo samo odlučiti gdje ćemo početi.

Likuni phala

(144. - 147. stranice)

Opis prvog dana dijeljenja Marijinih obroka u dvjema školama u Malaviju.

Pitanja

1. Zašto misliš da je važno da lokalna zajednica vodi program prehrane Marijinih obroka?
2. Koje su prednosti nabavljanja lokalnih proizvoda za obroke?
3. Što ti možeš učiniti kako bi pomogao/la potrebitima?
4. Pogledaj u rječniku značenje riječi označene plavom bojom, razgovaraj o definiciji ili je zapiši.

Od početka smo bili uvjereni da će Marijini obroci biti učinkoviti i da će zaživjeti jedino ako lokalna zajednica osjeća „vlasništvo“ nad njima. Čvrsto smo vjerovali da svaka školska zajednica mora vjerovati u taj projekt i željeti ga poduprijeti isto toliko koliko i mi. Pod svaku smo cijenu željeli izbjeći nametanje te zamisli ljudima, htjeli smo da ona radije bude njihova nego naša. To bi zahtijevalo istinsko poštovanje i partnerstvo u kojem bi lokalna zajednica dala koliko može da bi omogućila da njihova djeca dobiju dnevni obrok, dok bismo im mi pomagali dajući im hranu i drugu potrebnu pomoć koju si ne mogu priuštiti. Konkretnije, ta bi zamisao počivala na lokalnim volonterima koji bi se obvezali organizirati i provoditi dnevni posao kuhanja i posluživanja hrane. Bili smo odlučni u namjeri da naglasimo kako se ovdje ne radi o još jednom projektu prehrane u kriznim situacijama, nego o vrlo posebnoj intervenciji koju posjeduje sama zajednica i koja je usmjerena na školsku djecu i uvijek povezana s obrazovanjem. U Chilomoniju je postalo jasno da je Udruga roditelja i učitelja najprikladnije lokalno tijelo kroz koje bismo provodili organizaciju. Nakon nekoliko sastanaka lokalne zajednice na kojima su ljudi gorljivo izrazili oduševljenje za projekt Marijinih obroka, Udruga je pristala preuzeti odgovornost za organizaciju izmjenjivanja roditelja te baka i djedova koji će naizmjenice ujutro pripremati obroke.

Još jedna stvar u kojoj smo bili vrlo odlučni bila je da hrana koju poslužujemo bude domaćeg uzgoja, a ne uvezena. Željeli smo iskoristiti svaku priliku da podupremo gospodarstvo Malavija i lokalnih zemljoradnika. U Malaviju postoji iznimno popularna kaša za djecu zvana Likuni Phala („Likuni“ je ime mjesta gdje su neke časne sestre prvi put osmislile to jelo za djecu u razvoju, a „Phala“ jednostavno znači „kaša“). Ovo se jelo sastoji od kukuruza, soje i šećera, a nadopunjeno je vitaminima i mineralima. Postalo je omiljeno jelo malavijske djece i njihovih obitelji. Gay je čula za tvrtku koja proizvodi Likuni Phalu tako što kupuje sirove sastojke od malih zemljoposjednika diljem Malavija, obrađujući ih u instant-mješavinu koju je samo trebalo zakuhati u vreloj vodi prije posluživanja. Izbor ovog jela kao hrane koju ćemo kupovati i posluživati bio je vrlo jednostavan. Osim nekih dodatnih vitamina koji su dopremani iz Južne Afrike, svi su se sastojci uzgajali u Malaviju, a proizvod je bio lako dostupan, jednostavan za prijevoz i jednostavan za kuhanje. Također je bio izvanredno jeftin!

Tijekom siječnja 2003. skuhan i poslužen prvi Marijini obroci u Chilomoniju. Tog istog tjedna to se isto prvi put dogodilo i u udaljenim i gladnim selima u Chipiniju. Ondje su dojmive Marijine medicinske misionarke u sedam malih osnovnih škola organizirale program prehrane utemeljen na posve istom modelu s lokalnim volonterima koji kuhaju Likuni Phala. Stope pothranjenosti djece ovdje su bile naročito visoke i mnoga djeca nisu pohađala školu zbog gladi i siromaštva. I tako su Marijini obroci istovremeno započeli u gradu i na selu.

Moj prvi posjet Chipiniju nakon što su Marijini obroci započeli bio je, nažalost, tijekom još jedne gladi jer su 2003. nestašice hrane ondje bile oštrije nego ikada. U Osnovnoj školi Chinyazi, mršava su djeca tiho čekala u redu za svoje Marijine obroke. Pretiho. Mnoga su djeca prošla pokraj mene, bijelog čovjeka s fotoaparatom, kao da nisam tamo: nije bilo uobičajenog smijeha i guranja kako bi stali na sliku. Već je bilo podne i više ih je zanimao njihov prvi obrok toga dana. Male skupine djece sjedile su u prašini i tiho jele svoju kašu. Za većinu njih to će biti njihov jedini obrok u danu. U blizini škole, pred kolibom od blata, vidio sam „gogo“ (baku) koja je sjedila sa svojim najmlađim unučetom i posjetio sam je. Objasnila je da je njezina kći, majka tog djeteta, umrla i da je ona sada jedini djetetov skrbnik. Očajnim mi je tonom rekla da na cijelom tom području nema kukuruza koji bi si ona mogla priuštiti. Njezine su se dvije starije unuke, Allieta i Kondwande, vratile iz škole noseći svoje prljave bilježnice i prazne šalice (u kojima su im poslužili njihove Marijine obroke). Sada su imale više energije. Smijale su se kad su me vidjele u svojoj kući i ponosno su pokazale baki svoje školske zadaće. Objasnile su da im je svakodnevna kaša prvi put omogućila da idu u školu.

Nekoliko mjeseci nakon što smo počeli posluživati Marijine obroke nekoliko je stvari postalo očito. Ponajprije je bilo očito da se ovdje ne radi samo o zgodnoj zamisli. Bilo je to nešto što će zaista uspjeti. Prema izvještajima škola, nakon što su uvedeni svakodnevni obroci, djeca koja su prije vrlo rijetko dolazila u školu zbog bolesti i gladi sada su dolazila svaki dan. Također su primijetili da se **znatno više djece upisuje u školu**. Djeca koja nikada nisu bila u školi sada su dolazila prvi put, slali su ih roditelji kojima je obećano da će djeca sada jesti svaki dan i zato su se rado odricali njihove pomoći u polju ili kod kuće.

Škola + Hrana = Nada

Marijini obroci organiziraju programe prehrane u najsiromašnijim zajednicama svijeta. Organizacija osigurava jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja kako bi privukla kronično siromašnu djecu u učionice, gdje dobivaju obrazovanje koje će im u budućnosti biti izlaz iz siromaštva.

Naša je vizija da svako dijete prima jedan dnevni obrok na svom mjestu obrazovanja i da svi oni koji imaju više nego što im je potrebno podijele to s onima kojima nedostaju i najnužnije stvari.

Prosječan trošak prehrane jednog djeteta Marijinim obrocima tijekom cijele školske godine iznosi 22 eura.

Za više informacija o tome kako održavamo svoje obećanje djeci koja ovise o Marijinim obrocima i kako možete pomoći, posjetite www.marysmeals.hr ili nas zapratite na društvenim mrežama.

**marijini
obroci**

jednostavno rješenje
za glad u svijetu

Marijini obroci, Ilica 29,
10 000 Zagreb

TEL: 01 550 9250
IBAN: HR7923600001102102666

www.marysmeals.hr